

The world according to ZLTO

Belangenbehartiging voor boomkwekers op meer fronten tegelijk

De boomteelt is in het agrarische krachtenveld een relatief kleine sector, maar wel een sector met veel bloedgroepen, teelten, vakgroepen, regio's en zelfs –tot het eind van dit jaar- verschillende brancheorganisaties. Naast de NBVB met ongeveer 800 leden zijn in Brabant ongeveer 700 boomkwekers georganiseerd in de sector 'boomteelt' van de ZLTO. Het nieuwe vakblad voor de boomteelt praat met ZLTO-bestuurder Henk Raaijmakers, secretaris van de ZLTO-vakgroep Boomteelt Ton Kemps en beleidsmedewerker Goos Cardol. Het centrale thema: De meerwaarde van de ZLTO voor boomkwekers en visie van dit drietal op belangenbehartiging.

Auteur: Hein van Iersel

Ik ontmoet het drietal in het oude ZLTO-hoofdkantoor aan de Spoorlaan in Tilburg. Binnen afzienbare tijd gaat de ZLTO verhuizen naar Den Bosch. Iets dichterbij de Brabantse politiek, maar met name ook dichterbij de toekomst. De ZLTO zal namelijk worden gevestigd op de Bossche onderwijsboulevard, direct naast Has Den Bosch. Studenten van de Has kunnen via een loopbrug zo het hoofdkantoor binnenlopen. Op termijn moet ook MBO-instelling Helicon aanschuiven en deel worden van het agrarische kenniscentrum.

Het nieuwe gebouw is op meer fronten een visitekaartje voor de ZLTO. Henk Raaijmakers: "Het wordt een kantoor voor buitenmensen. En buitenmensen moet je de mogelijkheid geven naar buiten te gaan." Op de 1.550 meter grote dubbeldeks parkeerkelder wordt daarom een grote

"Eén van de belangrijkste projecten voor boomkwekers heeft betrekking op duurzaamheid en werd geïnitieerd door de groeiende vraag naar duurzaam geproduceerde boomkwekerijgewassen"

daktuin gerealiseerd, die een integraal onderdeel moet worden van het ZLTO-kantoor. Deze daktuin is ontworpen door twee studenten van Has Den Bosch: Rens Fritsen en Peter van Doren. Het gebouw is ook om andere redenen bijzonder: het moet voor 85 procent duurzaam worden. Dat betekent onder andere dat regenwater wordt opgevangen voor beregening van de tuin en koeling van het kantoor, maar dat ook tal van andere zaken aanwezig zijn.

Duurzaamheid is iets wat ZLTO sowieso hoog in het vaandel heeft staan. Eén van de belangrijkste projecten voor boomkwekers heeft betrekking op duurzaamheid en werd geïnitieerd door de groeiende vraag naar duurzaam geproduceerde boomkwekerijgewassen.

Henk Raaijmakers

Goos Cardol

Ton Kemps

"Wij hebben daarom het initiatief genomen om een werkgroep samen te stellen die duurzaamheid vanuit een breder perspectief gaat benaderen"

Raaijmakers daarover: "Wij kennen in Noord-Brabant de Duurzame Boomkwekers Nederland (DBN), een club vooruitstrevende ondernemers die voorop loopt in duurzaamheid. Geweldig natuurlijk. Maar als ZLTO willen wij daar wel een aantal opmerkingen bij plaatsen. Enerzijds zijn wij er natuurlijk voor alle ondernemers en niet voor een kleine groep voortrekkers. Anderzijds willen wij duurzaamheid breder zien dan alleen midde- lengebruik. Bij duurzaamheid gaat het om de drie P's: People, Planet, Profit. En de DBN richt zich in haar beleid voornamelijk op de P van planet, het milieu dus. Wij hebben daarom het initiatief genomen om een werkgroep samen te stellen die duurzaamheid vanuit een breder perspectief gaat benaderen. Dat is de werkgroep duurzame boomteelt LTO / NBvB. In dit samenwerkingsverband is ook Anthos vertegenwoordigd. Samen hebben deze partijen – en dat is nieuw- een duurzaamheidsmatrix ontwikkeld die voor iedere bedrijf inzichtelijk moet maken hoe het met de duurzaamheid op zijn bedrijf gesteld is." Het effect van deze matrix zou moeten zijn dat

de branche als geheel een positieve duurzaamheidsimpuls krijgt en niet een kleine elite groep. Volgens de heren is herleidbaarheid daarbij een belangrijk aspect. Oftewel de vraag: Wanneer is een product duurzaam? Antwoord: wanneer het daadwerkelijk gekweekt is op een duurzaam bedrijf of alleen maar via een duurzaam bedrijf is verhandeld. Veel bedrijven zijn vooral handelsbedrijven en kweken slechts een klein deel van de producten die ze zelf aanbieden. Het rapport dat door de werkgroep is opgesteld samen met Has kennistransfer wordt binnenkort officieel gepresenteerd.

Meerdere markten

Ik probeer Cardol, Kemps en Raaijmakers wat uit de tent te lokken over het thema duurzaamheid. Duurzaamheid is toch iets wat door de markt wordt opgelegd? De heren zijn het daar duidelijk niet mee eens. Kort samengevat is duurzaamheid in hun visie een integraal onderdeel van maatschappelijk verantwoord ondernemen (MVO). Goos Cardol: "Een ondernemer komt in aanraking met verschillende doelgroepen. Niet alleen met zijn klanten en afnemers, maar ook met omwonenden en de politiek." Cardol bedoelt daar ook mee te zeggen dat het in het belang van een ondernemers is dat de politiek een goed beeld van een sector heeft. Bijvoorbeeld wanneer het gaat om bestemmingsplannen en regelgeving.

Henk Raaijmakers geeft een voorbeeld van hoe het in ieder geval níet moet: een aantal ondernemers in de aardbeienteelt maakt voor de arbeid

gebruik van de zogenaamde 'Polenconstructie'. De ondernemer verkoopt zijn nog niet geplukte oogst aan een Poolse bedrijf. Die laat de oogst dan door Poolse arbeidskrachten tegen een Poolse minimumloon oogsten. De ondernemer koopt daarna het product terug, waarmee hij hoge afdrachten in Nederland omzeilt. Henk Raaijmakers: "Daar gaat een slecht signaal vanuit. Temeer ook omdat bonafide ondernemers op zo'n manier van de markt gedrukt worden."

Peerke Donders

Raaijmakers geeft nog een voorbeeld van maatschappelijk verantwoord ondernemen waar hij als ZLTO-bestuurder nauw bij betrokken is. In Tilburg ligt een parkje rondom het geboortehuis van de lokale heilige Peerke Donders. Deze Peerke Donders was en is in Tilburg een lokale beroemdheid omdat hij in de negentiende eeuw veel werk heeft verricht voor leprozen in Suriname. Raaijmakers: "Ik kwam in dit parkje en toen viel mij meteen op dat een groot aantal kastanjes dood was. Klaarblijkelijk had niemand dat gezien, terwijl het hartje zomer was, er zat geen blad meer aan die bomen." Bij de opening van het museum of bij harde wind zouden deze bomen ongelukken kunnen veroorzaken. Raaijmakers: "Zo iets is slecht voor de branche. Het geeft aan dat kennis over bomen en onderhoud van bomen aan het verdwijnen is bij onze afnemers. Wij hebben daarom als ZLTO dat parkje omarmd en gaan samen met de gemeente Tilburg zorgen dat het weer een leuke plek is om te vertoeven."